

[CRÒNICA del JUDICI] La cirereta d'un pastís enverinat o la por a la veritat

written by Lluís Busquets | 10 de maig de 2019

□En el macrojudici, ahir dijous 9-V, es repetiren testimonis de votants com el dia anterior. A la vigília ja havia quedar palès que els ME, si podien, tancaven col·legis. (**Carme Barbé**, que votà a Sant Miquel de Balenyà, ahir declarà que va veure com els ME, recolzats per 5 furgonetes dels ARRO, i emprant la mediació, s'endugueren les urnes del col·legi de Seva.) Ara bé, davant dels centres amb grups de gent disposats pacíficament a obstaculitzar la requisita, els ME preferien desistir complint l'ordre de la magistrada del TSJC que exigia no alterar "la convivència ciutadana". Alguns testimonis, com **Antoni Altaió**, que votà al Centre Cultural de Caldes de Montbui, recordà explícitament que complir l'ordre judicial volia dir justament el que havia manat la magistrada: no alterar la pau ciutadana. Els fiscals mastegaven sorra. Tornà a quedar en evidència que, malgrat tractar-se d'un "dispositiu conjunt" per a l'1-0, ni PN ni GC acudiren als centres de cap dels testimonis triats per l'advocat **Pina**. I que les FCSE no saben què vol dir 'mediació'. Ahir el pastís que van fer les FCSE l'1-0, descoordinades per **Pérez de los Cobos**, no podia esdevenir més enverinat. Els violents van ser ells. No hi va haver cap mena de d'agressivitat on no van intervenir. La tesi de **Marchena** de la "violència ambiental" també se n'anava en orris. (I, per postres –una vergonya no superada!–, les urnes arribaven als centres de votació sense que ningú sabés d'on.) Les acusacions furgaven on sols trobaven pedra. Volien saber si hi havia persones de l'administració del govern català a les meses de votació i els sortia el tret per la culata. La

gent s'autoorganitzà la mar de bé: els ciutadans portaven als centres de votació allargadors i connexions elèctrics. No hi havia cap llista censal: cap acusació possible. Quan el sistema queia, s'apuntaven els DNI a mà i, després, quan funcionava, s'introduïen de nou, com explicà **Xavier Figuerola**, enginyer industrial, fins al punt que, si hi havia errades o algú havia votat dues vegades, el sistema ho rebutjava perquè no admetia duplicitats. Era una propina inesperada, de la qual espero que prenguéis nota tota la premsa que posà en quarantena la seriositat de la votació. (La cosa va ser tan seriosa que, servidor mateix, que acompanyà la sogra a votar, no ho va poder fer a causa de dur una fotocòpia del DNI i no pas l'original que va haver d'anar a buscar a casa seva i tornar al centre de nou.)

□Però, ahir, la cirereta del pastís la va posar el darrer testimoni, **Nemesio Fuentes**, policia nacional jubilat, que votà a l'Institut Quercus de Sant Joan de Vilatorrada (Bages) i s'averگویí dels seus companys. En parlarem al final. La crònica de les declaracions dels testimonis d'ahir –i la majoria demanà a **Marchena** de quedar-se a la sala a la qual cosa responia “Encantado”–va ser aquesta. **Joan Manuel Andreu i Roman**, que treballa en desenvolupament i aplicacions informàtiques, votà a Les Cases dels Mestres de Caldes de Montbui. Hi va anar a les 6 del matí i s'hi va estar fins a mitja tarda. De bon matí ja hi havia una trentena de persones. A l'advocadessa de l'Estat, quan li demanà si havia vist entrar les urnes, li digué que va veure entrar unes persones amb bosses i suposà que les duïen dins. Cap a les 7 arribaren els ME i els demanaren si pensaven romandre allà tot el dia. Els vam dir que sí. Aleshores ja hi havia moltes més persones i desistiren d'entrar a l'interior. No va veure qui obria el centre. El fiscal **Jaime Moreno** i l'advocadessa de l'estat preguntaren per què va anar al punt de votació tan aviat del matí. “Era un dia històric i volia ser allà. Si apareixia la policia o no ens deixaven exercir el dret a vot volia expressar la meva protesta contra aquella injustícia”. La

situació va ser normal, sense cap violència durant tota la jornada. Més o menys la mateixa situació esbossà el comercial jubilat **Rafael Martin**, que votà al Poliesportiu municipal de Llinars del Vallès. En arribar a l'hora d'obrir el col·legi, hi havia problemes d'Internet a l'hora de connectar amb l'aplicatiu per saber els electors i va sortir a fer un cafè: es trobà amb amics i va tornar més tard. Va anar fent entrades i sortides amb intermitència fins a l'hora del vermut. Hi havia molta gent, tant a fora del centre de votació com a dins. La parella de ME havia mirat d'entrar tres o quatre vegades, va respondre al fiscal **Fidel Cadena**, però, davant la gent, desistien. La jornada va transcórrer sense violència de cap mena. **Antoni Altaió**, autònom dedicat a l'oci, cultura i esplai, votà a un centre cívic i cultural de Caldes de Montbui. Tenia moltes ganes de votar i a quarts de 5 de la matinada ja es trobà amb una parella de persones grans davant del centre i va anar arribant gent. A quarts de 7 arribaren els ME i li tocà a ell parlar-hi. Li exposaren la resolució judicial i que havien de tancar el punt de votació. Demanaren algun responsable, però ho eren tots els presents i tots volien votar; la gent li va fer costat i s'organitzà blocant l'entrada. "Els vaig recordar que havien de garantir la pau social i la convivència ciutadana". Vist que ja hi havia molta gent, ens amenaçaren amb reforços. Els digueren que obstaculitzarien pacíficament la seva entrada. No van arribar reforços de cap cos i no es va viure cap tensió ni agressivitat en tota la jornada. Va ser una festa col·lectiva. S'hi va estar fins a quarts de set del vespre. "La gent, interessada pel referèndum, venia a votar i es quedava a xerrar pacíficament." Coses semblants declarà **Núria Riera**, que va votar al col·legi Estel de Vic. Admeté que els Mossos els van explicar que havien de complir un mandat judicial, però "era impossible que entressin perquè el carrer era ple de gent". No podia dir si van demanar reforços a la BRIMO o als ARRO.

□ El cas de **Carme Baqué**, gestora documental, va ser més

especial. Ella era de Seva, i anà al col·legi de la població a les 7 del matí, però amb el cens universal, a migdia, anà a votar a Sant Miquel de Balenyà. A Seva, inicialment, impedien pacíficament el pas del binomi de ME, fins que arribaren cinc o sis furgonetes dels ARRO, els que van amb gorra vermella. Davant de molta gent van parlamentar amb alguns dels presents fent mediació, van entrar al centre de votació i va veure com s'enduien les urnes. "La gent va quedar molt decebuda, però no hi va haver cap mena de violència." Quedava palesa la diferent manera d'actuar entre els ME i les FCSE: els uns amb mediació, si veien la possibilitat de no alterar l'ordre ciutadà, actuaven (res de passivitat!); els altres, ho feien a la brava estovant qui trobaven al davant.

□ **Xavier Figuerola**, enginyer industrial, votà a l'escola Ítaca de Badalona del barri de Sant Roc, derivat ja d'un altre centre que no va obrir. Hi arribà de bon matí i es feien activitats dins el centre i un desdejuni. A les set del matí el binomi de ME es trobà amb un centenar de persones que els barràvem passivament el pas. Aixecaren acta. Van tornar a intentar d'entrar-hi tres o quatre vegades. La votació va ser normal. Tot i que plovia, hi havia molta gent i molta il·lusió. El fiscal **Moreno** li demanà qui va dur les urnes. "Una persona disfressada que sortí d'un cotxe i actuà amb molta rapidesa; va ser un vist i no vist." Aleshores s'interessà pel registre de votants. El testimoni deixà clar que no hi havia llistes de cap cens. "El sistema informàtic queia sovint per manefleries de la GC. Aleshores es feia un registre manual de DNI...i s'introduïen al sistema quan tornàvem a tenir-hi accés." Ell mateix vaig anar a casa d'un veí a introduir dades dels DNI al sistema amb el seu ordinador. No hi havia noms, només DNI, "i l'aplicatiu refusava els DNI si contenien errors i no admetia duplicitats d'algué que hagués volgut votar dues vegades". El pastís s'enverinava cada cop més. Ara resultava que el mètode de votació era seriós i refusava DNI falsos o duplicitats. I tanta premsa i tantes cadenes de TV que havien dit que la gent votava les vegades

que volia! Les preguntes dels acusadors feien el negoci d'En Robert de les cabres!

□ **Antoni Caralt**, mestre d'educació especial a l'Escola Maregassa de Badalona, anà a quarts de 6 del matí a l'escola Margarita Xirgu del barri de la Salut de Badalona, encara que ell sol votar a la Biblioteca: però, al seu centre normal, hi havia molta gent i al del barri de la Salut esperava ser més útil. Abans de les set, des d'un cotxe particular, algú deixà les urnes i se'n va anar com havia vingut. La parella de ME arribà un xic més tard, a les 7 del matí, però se'ls impedí passar; aixecaren acta i, al matí, ho tornaren a intentar diverses vegades, però una bona munió de gent els ho impedia pacíficament. Fins i tot, cap a les 11 arribà una furgoneta, però els ocupants desistiren d'entrar a les males. Va ser una jornada de tranquil·litat i col·laboració veïnal fantàstica. Es portaven endolls, allargaments elèctrics, el que calgués. Les acusacions furgaven: "Com s'organitzaren les meses? Hi havia gent de l'administració del govern?" Però era picar ferro fred. **Rosa Poch Sigüenza**, auxiliar de farmàcia, votà a Vallbona d'Anoia, "plenament conscient que era un acte inconstitucional, però amb ganes i il·lusió d'exercir un dret fonamental". A les 6 del matí ja era al centre, on s'havien organitzat activitats i ella ajudà en una xocolatada popular per esmorzar. El binomi de ME arribà entre 7 i 8 del matí, els van dir que havien de tancar el centre però la gent es posà a cridar "Volem votar!" fent un tap a l'entrada. Demanaren per algun responsable. Amb les mans alçades respongueren que tots eren responsables i els van impedir que entressin a les bones. Encara ho van intentar tres vegades al llarg de la jornada. Però no hi va haver cap acte violent ni cap incidència. **Moreno**, de mal grat, demanava si havia vist arribar o sortir del centre les urnes ("No.") i si la gent feia una muralla humana davant dels ME. "Depèn del que vostè entengui per muralla humana. Si fer una resistència pacífica amb les mans enlaire i cridar que volíem votar és una muralla humana, doncs, sí." (És a dir, no.)

□**Venanci Saborit**, economista jubilat, fou un cas especial perquè començà dient que havia anat a quatre centres de votació. El dissabte a la nit va anar a l'Institut Albéniz de Badalona, on trobà vint o trenta persones xerrant. L'endemà a quarts de 6 del matí ja corria la brama que aquell no seria cap centre de votació (havia estat clausurat) i, gràcies al cens universal, va decidir anar a votar a un altre lloc, perquè volia resoldre democràticament el conflicte polític entre Espanya i Catalunya. Òbviament **Marchena** el tallà dient-li que se cenyís als fets del que havia vist. Anà a l'Escola Alexandre Galí del barri de la Salut, on cap a les 9 ja hi havia molta gent. Estava tot preparat i va poder votar, fent cua, amb una certa normalitat. El binomi de ME, en repetides ocasions va voler entrar, però se'ls ho impedia. El sistema queia i es demanava que la gent apagués els mòbils o els posés mode avió per no interferir amb els wifis de les connexions dels ordinadors. No hi va haver el més mínim incident. "Algú va comentar que tenia gana i vaig anar a comprar una paperina de xurros que ens vam repartir entre tots. Hi va haver una gran convivència..." L'advocat només volia que li asseverés que no hi havia violències ni incidents, però l'home tenia ganes de parlar. "Encara vaig passar per l'Escola Ítaca del barri de Llefià, abans d'anar a dinar a casa. Allà i havia molta aflluència de gent, i això que el barri no és pas independen..." **Marchena** el tornà a tallar. No estava per sociologia de barris! L'advocat **Pina** tampoc no el deixà acabar: "Moltes gràcies." "Ha acabat, gràcies", li va dir **Marchena**. "A la tarda encara vaig anar a dos col·legis més...", es queixava l'home, que no entenia per què gairebé se'l treien del damunt.□

Josep Joventeny, jubilat, passà la vigília i votà a l'Escola Industrial de Barcelona. A la vigília hi havia un ambient festiu amb moltes activitats, música i esports inclosos. L'1-0 van passar properes furgonetes de les FCSG, però no es van apropar al centre. Ningú va tallar la circulació amb cap vehicle ni s'hauria pogut fer, perquè el carrer Urgell és molt

ampli. "La gent tenia ganes de votar i de passar-ho bé." No hi va haver incident. "El material electoral i les urnes arribaren de nit, d'una manera molt ràpida, en un obrir i tancar d'ulls". A les 9 del matí, hora l'obrir el centre, ja hi havia urnes i tot estava preparat. "Hi havia moltes persones i de tota condició; era impossible per al binomi de ME d'accedir al recinte de l'Escola Industrial per la gran quantitat de gent que hi havia"

□La cirereta emmetzinada del pastís la posaria **Nemesio Fuentes**, policia nacional jubilat, que va votar a l'Institut Quercus de Sant Joan e Vilatorrada (Bages) i declarà amb llaç groc a la solapa als seus setanta anys. Arribà a les 5 del matí a l'Institut, on s'havien fet activitats nocturnes. Hi havia unes 200 persones i estava obert. S'oferí pera ajudar en el que fos i s'oferí voluntari per formar part d'una mesa. Es va poder anar votant tot el matí, amb dificultats, però recordà la mala impressió que li feien les imatges de camises estripades i de cares ensangonades dels ferits que anava deixant la Guàrdia Civil i el cos policíac en diversos col·legis de Barcelona i de més municipis catalans. Semblava que s'averkonyís d'haver servit al CPN durant 25 anys. La GC es va presentar a l'Institut a 3/4 de 2 de la tarda i els va fer fora. Ell era dins. "Vam interrompre la votació i tots vam sortir al vestíbul", afirmà. A fora hi havia una cinquantena de persones i escaig, entre les quals, la seva muller i tres fills (dos dels quals resultaren lesionats). Els GC s'obriren pas de mala manera, sense dir res ni mostrar cap ordre judicial, i es van dirigir a la porta de l'edifici, colpejant a tort i a dret i tractant la gent agressivament. Eren deu o dotze uniformats i deu o dotze de paisà, policies judicials. Es van apropar agredint la gent i un GC, amb una maça, va trencar la vidriera de la porta, una porta que estava oberta i que s'obria cap a fora i no a l'inrevés, com ell pensava. "Només d'haver mostrat l'ordre judicial o demanar que obríssim, haguéssim deixat el pas franc." Malauradament, algun ciutadà tirà una cadira contra un agent que entrava, que no

l'impactà. "Al meu entendre, va caure, però a causa dels vidres trencats a terra..." Ningú no es podia enfrontar amb ells. No es podia fer res. La gent es va quedar dreta amb els braços alçats. "Cap votant va agredir els agents", insistí. Preguntat per **Judit Gené**, d'estar segur del que deia, reiterà que "cap agent de la Guàrdia Civil va explicar que actuaven per mandat judicial". El fiscal **Moreno** no sabia com afrontar aquell cop inesperat i reiterà la cançó enfadosa del dia anterior: "No sabia que els agents actuaven sota mandat judicial?" Li sortí malament. "També sabia que havien d'actuar sempre preservant la convivència", li respongué. "No va veure cops de puny i coces dels ciutadans?" "Vaig veure cops de puny i coces dels agents." Admeté, això sí, que a la sortida se'ls va insultar amb "Fills de p..:" i "Cabrons", però no pas de mort; insults, que en demanar-li-ho des de Vox, considerà "normals". No era cert que hi hagués molta gent i que hi hagués cap fila protectora de bombers. Aquests arribaren quan els GC ja se n'anaven. A l'hora de l'actuació policial, potser eren més agents que ciutadans. Quan se'n van anar, sí. Els fets van córrer com la pólvora, i es concentraren unes set-centes persones al centre.

□Era el darrer testimoni de la jornada. (A la tarda, no hi va haver sessió.). Òbviament, havia creat tensió a la sala. En acabar la sessió tres persones del públic volien saludar els presos, però vist que els feien marxar abans no poguessin atansar-s'hi, van cridar en fort "Força!" i "Pit i collons!", alçant el puny. A **Manuel Marchena**, que acabava de cloure la sessió, no li va agradar gens; els policies els van identificar tots tres, els van expulsar del Suprem i els van prohibir de tornar a assistir al judici.

□Així acabà la 13a setmana del judici amb tot el mal humor que vulguin al TS, perquè va resultant del tot evident que la gent va poder votar sense problemes en la majoria de col·legis, i que sols va rebre garrotades allà on es van presentar els CFSE. I això no agrada a alguns jutges: troben **Marchena** fluix,

massa poc expeditiu a l'hora d'admetre declaracions. I tampoc no agrada a **Marchena**, perquè, enllà de la mala imatge de la justícia espanyola davant els observadors internacionals, justament ara l'horitzó del judici es difumina més que mai, perquè cau damunt la sala un problema sobrevingut: què haurà de fer amb els presos electes el passat 28 d'abril? Acabar amb la ignominiosa presó preventiva seria el millor per a tothom –poder judicial, poder legislatiu i fins i tot per a l'executiu que vindrà–, però, per fer-ho, caldria molt coratge. **Marchena** sap que tindria la censura de l'extrema dreta judicial i de tota la premsa del mateix sector. *Opprimit leges timor*, deia Sèneca. I Horaci rematava: *Qui metuens vivet, liber mihi non erit umquam*.